

AKO HRAVO UŠETRÍME ENERGIU

#4

**Tipy a triky,
ako jednoducho
šetríť energiou**

ZOZNÁMTE. SA SO ŠTUKESOM

Ahojte, decká, volám sa Štukes a som vypínač v izbičke mojej kamarátky Katky. Celé dni si tak sedím na stene a vidím, ako Katka zbytočne miňa energiu.

Povedal som si dost' a rozhadol som sa, že naučím Katku šetríť.

A rovno to naučím aj vás,
čo poviete? Tak super, ideme na to.

Ahoj, žiarovka Svetluška,
tak sa mi zdá, že dnes práve
nežiaríš od št'astia.

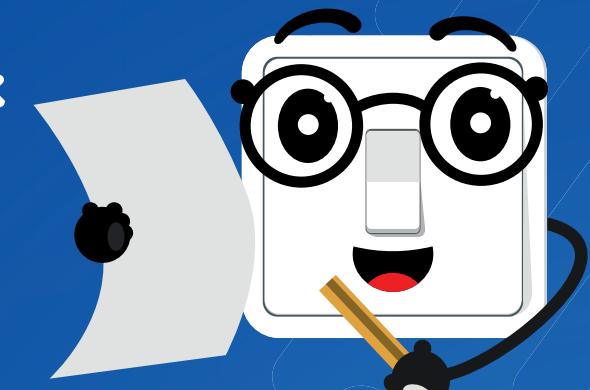
Veru nie, lebo Katka odišla
do obývačky pozerať'
telku a nechala ma svietiť'.
A tak to ide každý deň.
Ved' aj ja potrebujem
občas vypnúť'.

Presne tak, a na to sме
tu my – vypínače. Takže,
ked' odchádzate zo svojej
izbičky, poriadne
skontrolujte, či ste zhasli
všetky svetielka.

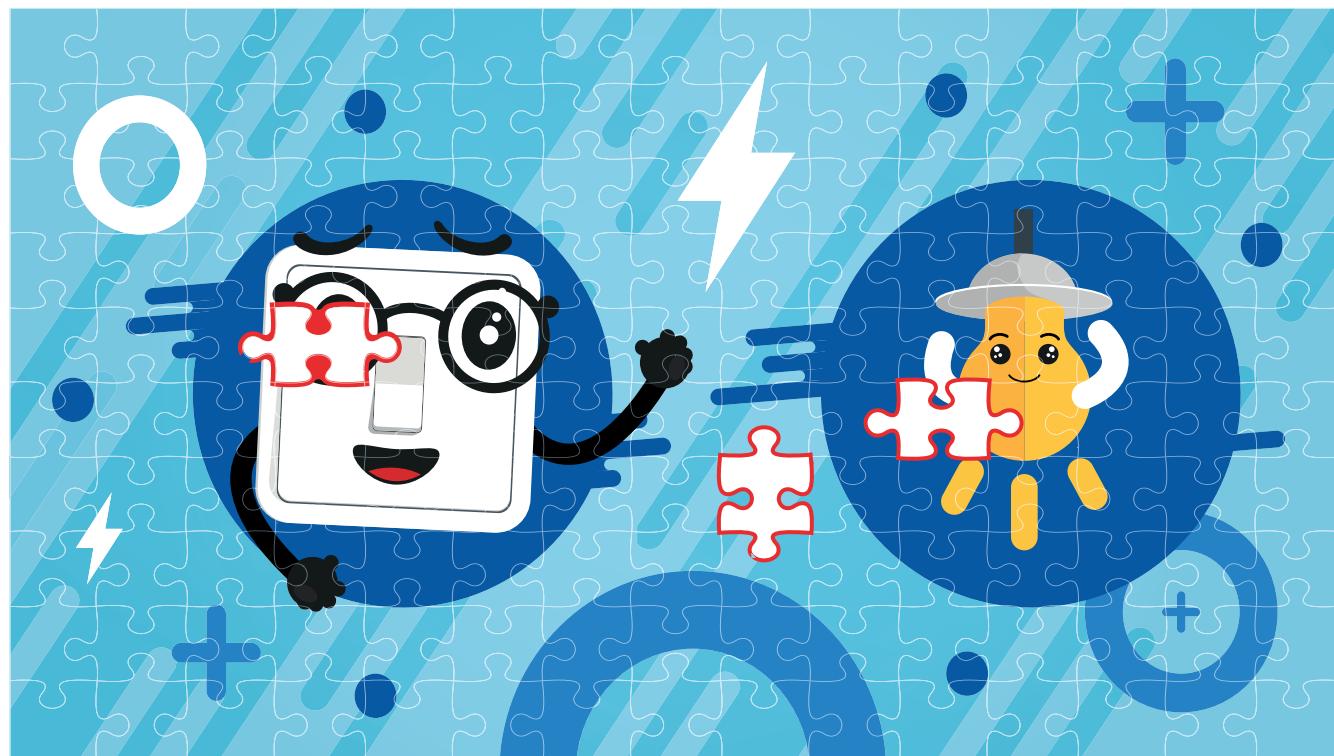
ŽIAROVKA SVETLUŠKA

**Toto je Št'ukesov zápisník
šetrenia energiami.**

Zapiš doň aspoň 3 spôsoby,
ako doma môžeš šetriť energiami.

**Vieš, ktoré kúsky puzzle chýbajú?
Vyber ten správny tvar, spoj ho
s prázdnym miestom a dokonči obrázok.**

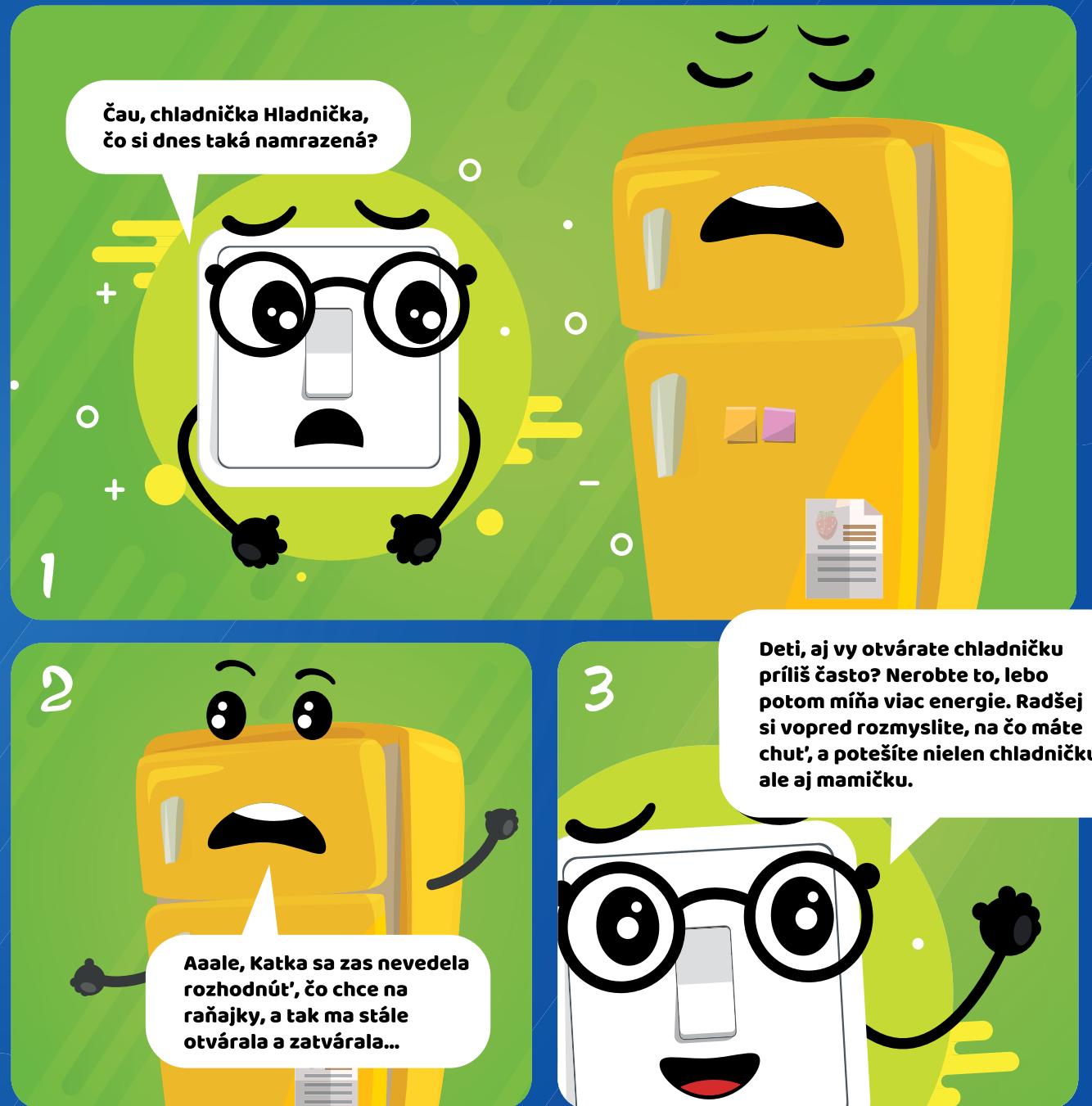

1

2

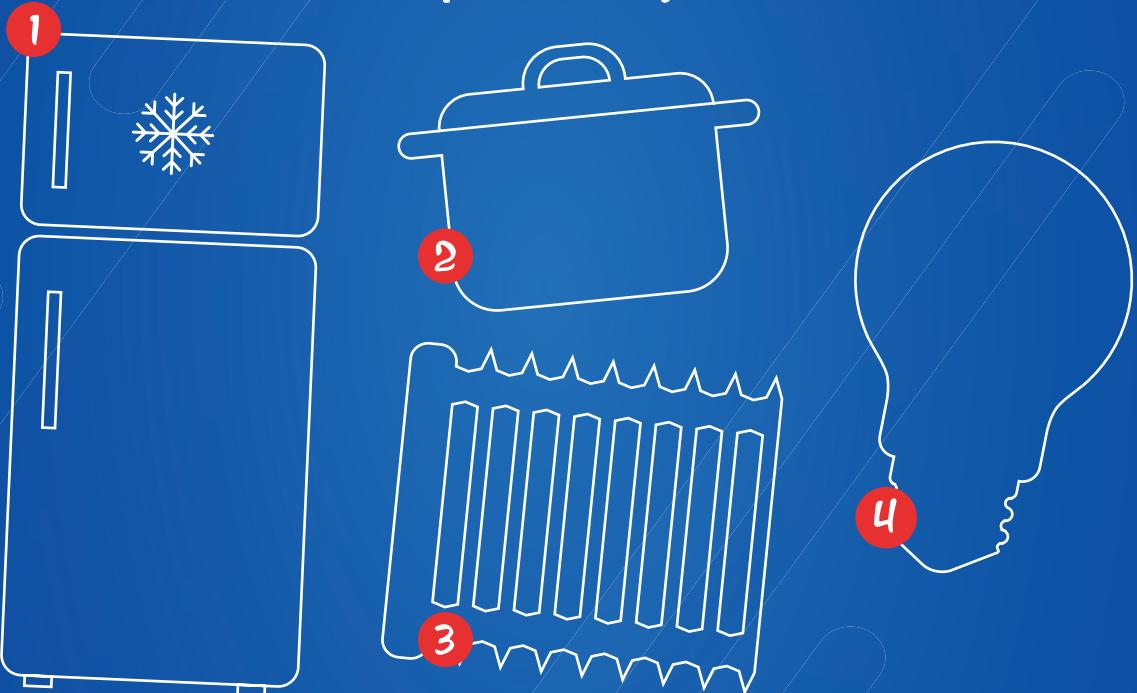
3

CHLADNIČKA HLADNIČKA

CHLADNIČKA HLADNICKA

Spoznáš spotrebiče aj po tme?
Doplň ich názvy.

Hádanka

Moje dvere sa často otvárajú,
Ľudia si u mňa veci chladia a ukladajú.
Ak ma necháš otvorenú, energia sa stráca,
Zavriet' ma poriadne, to sa vypláca.

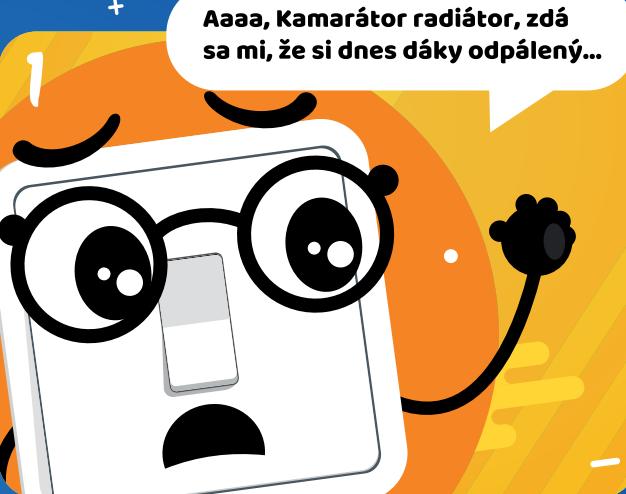
Čo som?

KAMARÁTOR RADIÁTOR

KAMARÁTOR RADIÁTOR

1

2

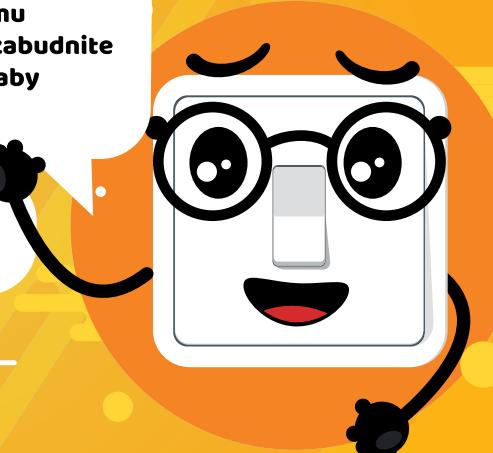
Hej, lebo Katka ma nevyplala a musím kúriť, aj keď tu so mnou nie je. Už som z toho celý unavený.

3

To mi je l'úto, Kamarátor radiátor.
Milé deti, keď idete z domu na niekol'ko dní preč, nezabudnite v izbičke stíšiť radiátor, aby nekúril nadarmo.

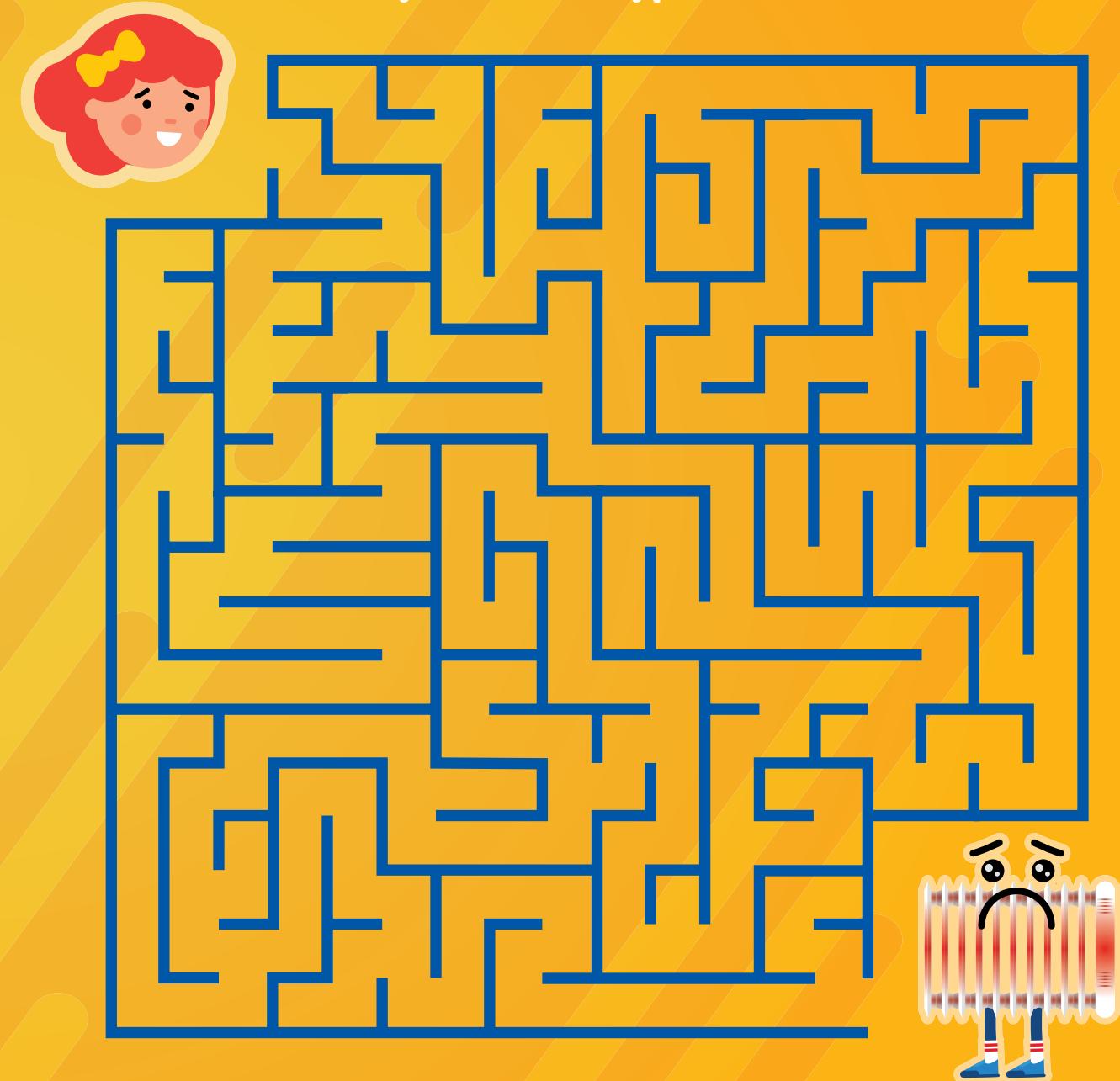
Radiátor opäť rozohrejte,
až keď sa vrárite domov.

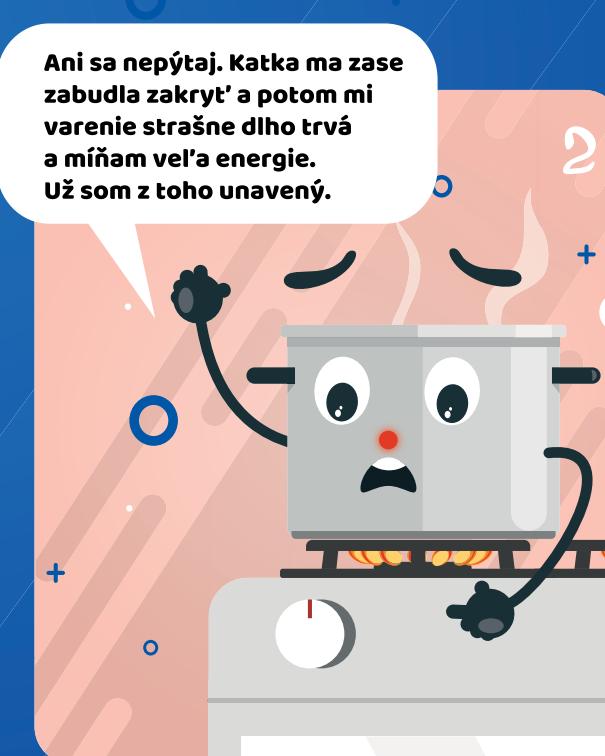
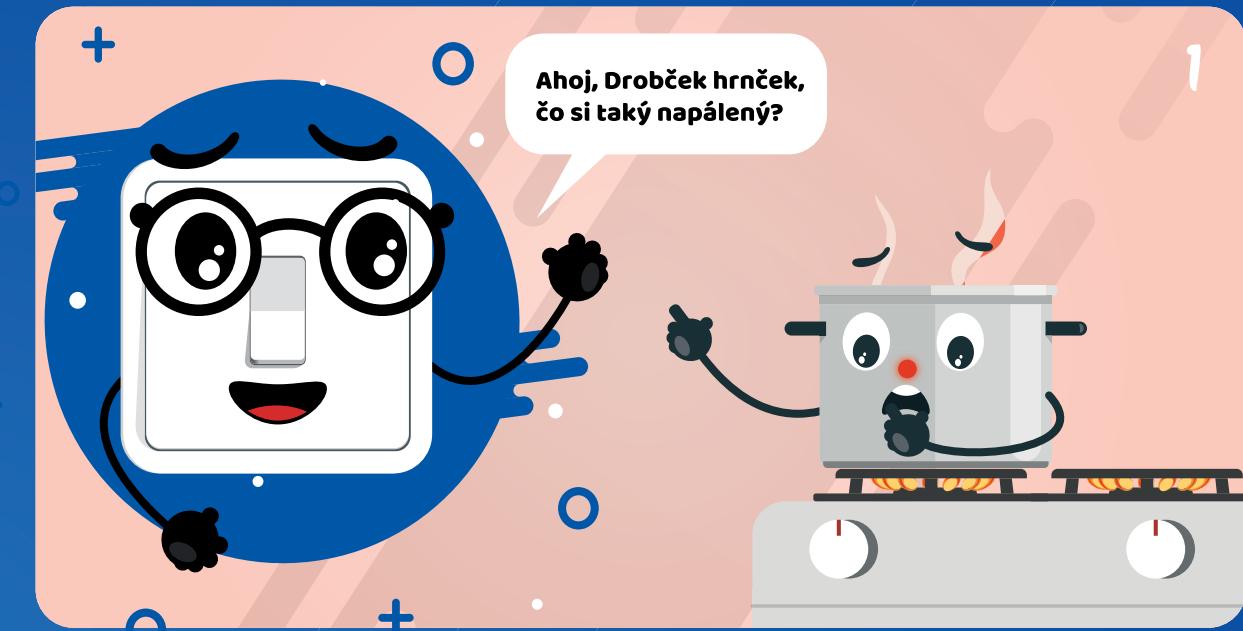
Vyfarbi na obrázku červenou farbou spotrebič,
vď'aka ktorému bude mat' Katka v izbe teplejšie.
Povedz, ako sa tento spotrebič volá.

Pomôž Katke nájsť cestu ku Kamarátorovi,
aby ho mohla vypnúť.

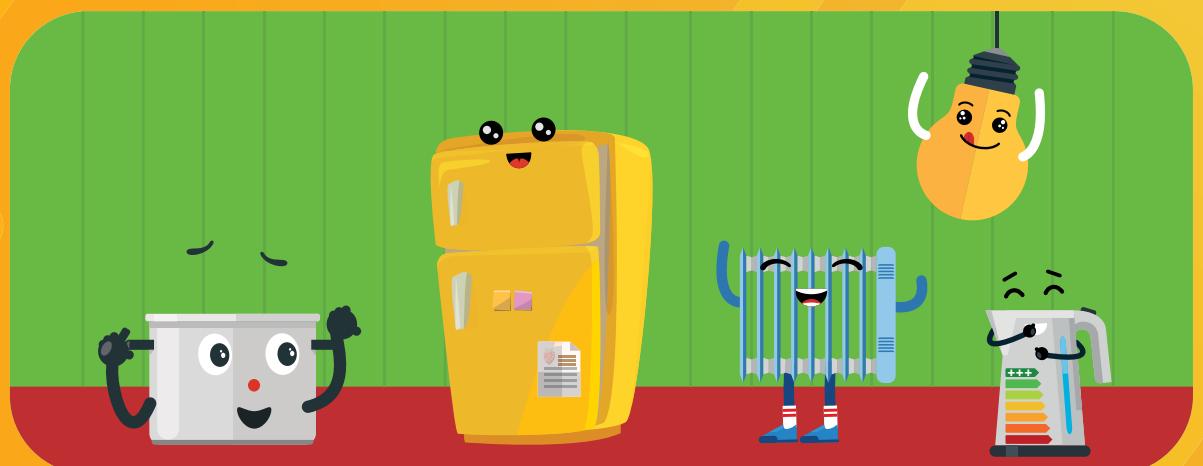
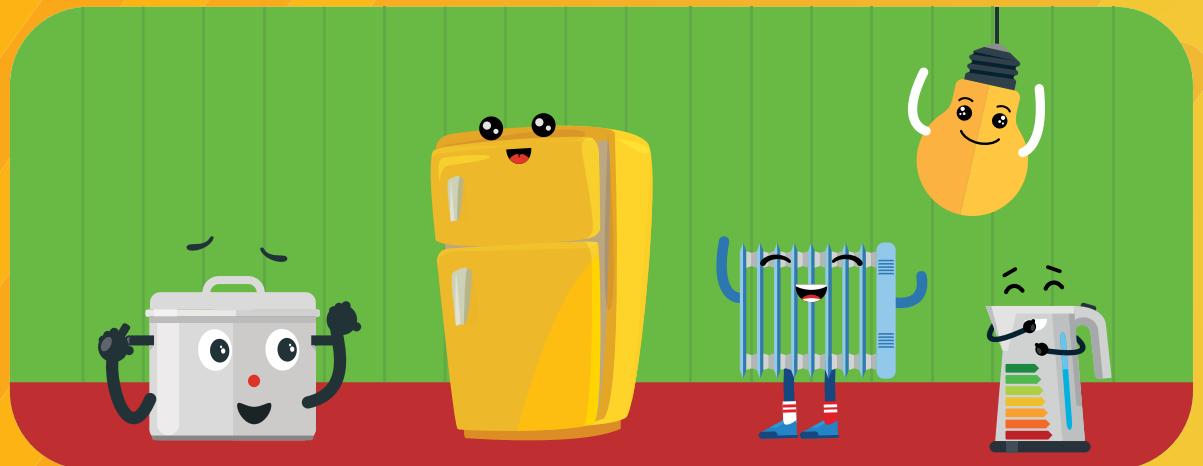

DROBČEK HRNČEK

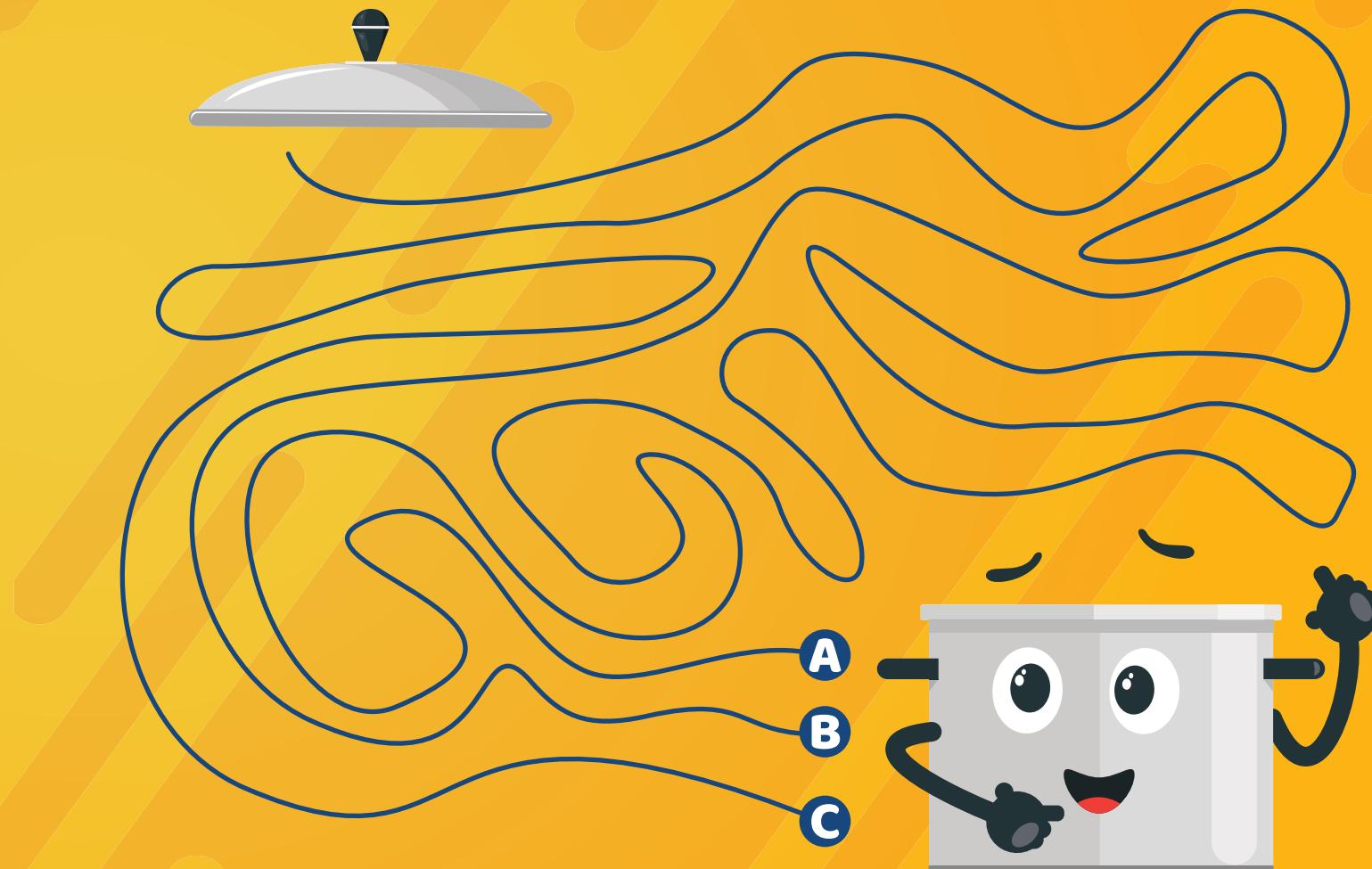

DROBČEK HRNČEK

S našimi spotrebičmi niečo nie je v poriadku...
Nájdi na obrázku dole 5 rozdielov.

Aby mohol Drobček hrnček lepšie šetriť energiou, potrebuje svoju pokrievku.
Vyznač k nej správnu cestu.

KOHÚTIK HUNCÚTIK

Ahoj, kohútik Huncútik,
čo si taký uplakaný?

Ani sa nepýtaj. Vždy, ked' sa Katka sprchuje, nezastavuje ani len na chvíľu vodu. Zbytočne tak zo mňa každý večer len tečie a tečie!

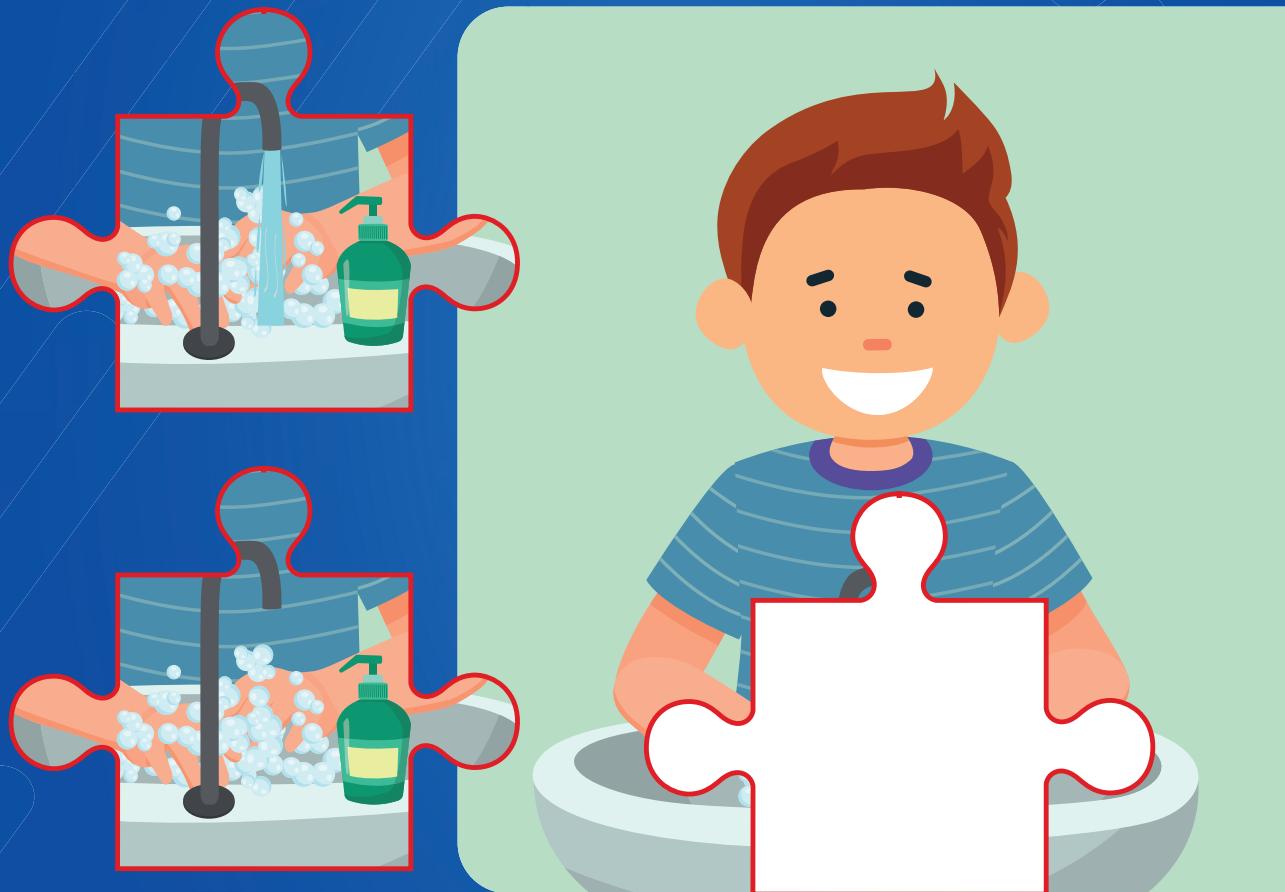
1

2

3

V ktorom prípade Pet'ko naozaj šetrí vodou ?

Vyber správne puzzle.

Kvapka ku kvapke...
Každá kvapka vody je cenná, preto ňou nezabudni šetríť.

Dokresli správny počet kvapiek a vyrieš matematickú úlohu.

The image displays five horizontal equations using blue water droplets as visual counters. Each equation consists of a summand, an operator (+ or -), a count of droplets, another operator (=), and a result.

- $1 + \text{---} = \text{---}$ (1 droplet plus a blank equals a blank)
- $1 + 1 + \text{---} = \text{---}$ (1 droplet plus 1 droplet plus a blank equals a blank)
- $1 + 2 + \text{---} = \text{---}$ (1 droplet plus 2 droplets plus a blank equals a blank)
- $1 + 3 + \text{---} = \text{---}$ (1 droplet plus 3 droplets plus a blank equals a blank)
- $1 + 4 + \text{---} = \text{---}$ (1 droplet plus 4 droplets plus a blank equals a blank)

Below each equation is a row of blue water droplets for counting. The first equation has 1 droplet, the second has 2, the third has 3, the fourth has 4, and the fifth has 5. Red dashed lines connect the operators and results across the equations.

VYPNI SO ŠTUKESOM

Ktoré veci treba povypínať, keď ideš von s kamarátmi? Zakrúžkuj.

Pomôž Št'ukesovi nájsť všetky „šetriace“ slová v Katkinom príbehu! Zakrúžkuj ich v texte:

Katkin deň so Št'ukesom

Katka ráno vstala a hned' zhasla svetlo v izbe, pretože už svietilo slnko. Pri umývaní zubov nezabudla zastaviť vodu, aby ľou zbytočne neplytvala. Na obed s mamou zakryla hrniec pokrievkou, aby sa polievka uvarila rýchlejšie. Poobede si obliekla sveter, aby doma nemusela zapnúť radiátor na vyššiu teplotu. Keď večer odišla z obývačky, vypla televízor aj lampa, aby nesvetili zbytočne.

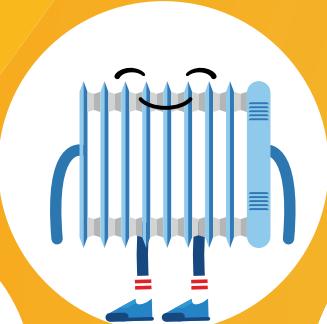

Dokážeš rozoznať,
čo pomáha šetriť energiami?

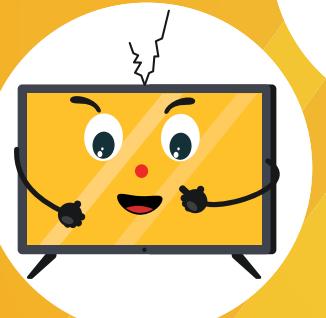
Spoj čiarou správne dvojice:
spotrebič a spôsob, ako ním
môžeme šetriť energiami.

Nastavím
ho na nižšiu
teplotu, ked' nie som
doma.

Používam
LED, ktoré
spotrebujú
menej
elektriny.

Vypínam ho,
ked' nič nepozerám.

Nenechávam
ju zbytočne
otvorenú.

Katke doma stále rastie účet za energie.

Pomôž Št'ukesovi odhalit'
2 energetických zlodejov
a zakrúžkuj čísla viet,
kde sa zlodeji nachádzajú:

1

Svetlá v miestnostiach zostávajú zapnuté,
aj keď' nikto nie je doma.

2

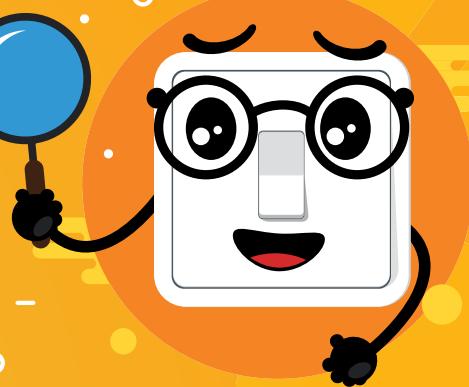
Ked' Katka varí, vždy používa pokrievku
na hrnci, aby šetrila energiou.

3

Televízor ide, no Katka už dlho nie je
v miestnosti.

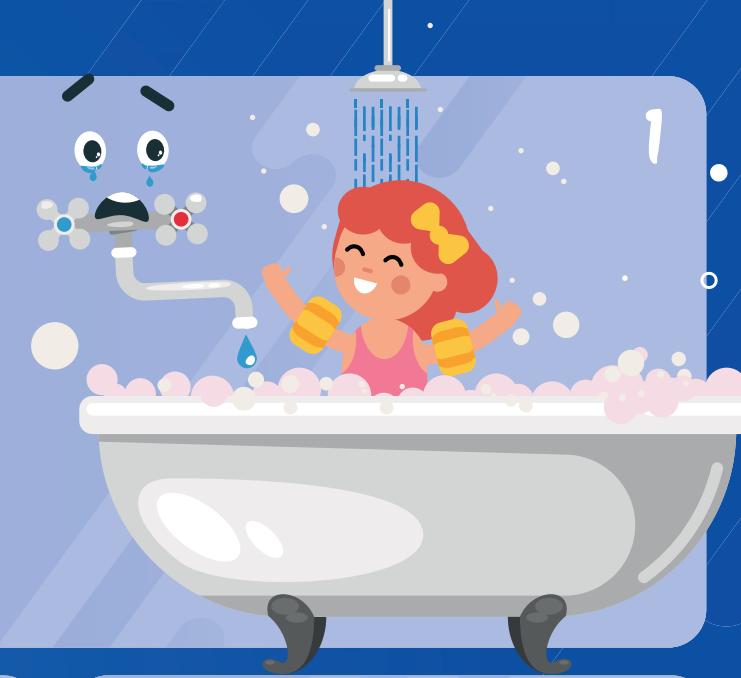
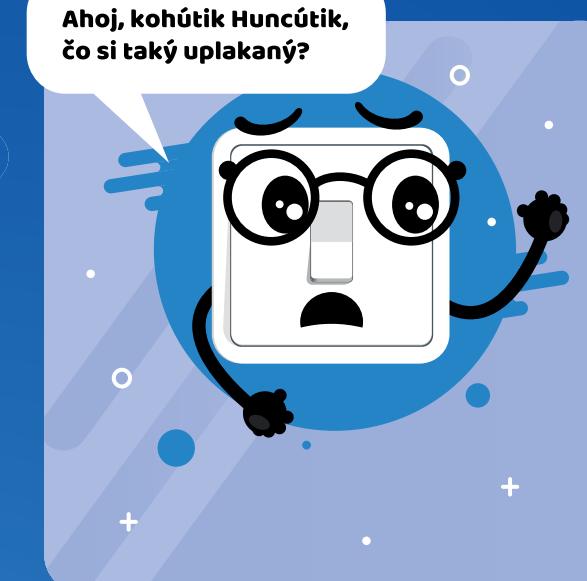
4

Katka nabíja telefón len vtedy,
ked' je batéria skutočne vybitá.

KOHÚTIK HUNCÚTIK

Ahoj, kohútik Huncútik,
čo si taký uplakaný?

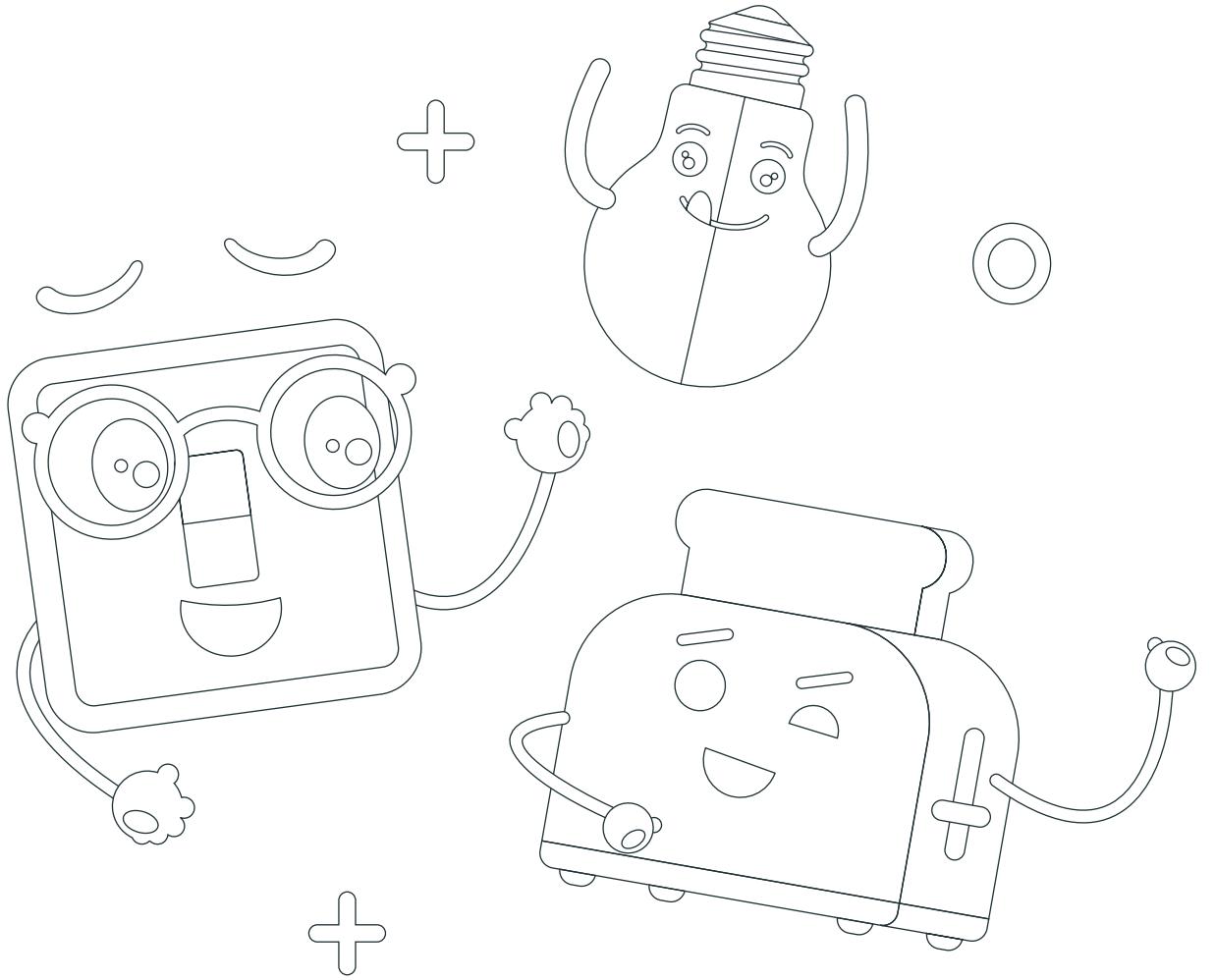
Ani sa nepýtaj. Vždy ked' sa Katka sprchuje, nezastavuje ani len na chvíľu vodu. Zbytočne tak zo mňa každý večer len tečie a tečie!

Decká, ked' sa sprchujete, zastavte vodu, kým sa namydliete. Ušetríme tak vel'a vody a energie na jej ohrev!

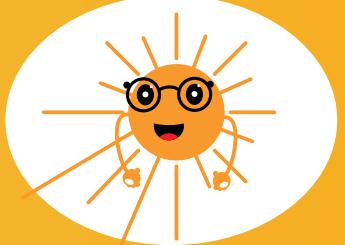
Vyfarbi si Štukesa a jeho kamarátov!

**Št'ukalka chce pomôcť Katke zohriat' vodu v bazéne.
Aký obnoviteľný zdroj energie môže na to použiť?**

A. Voda

B. Slnko

C. Vietor

Správna odpoveď: B

Ktorý domček sa snaží chrániť prírodu?

Nájdi 3 rozdiely a farebne ich vyznač.

1

2

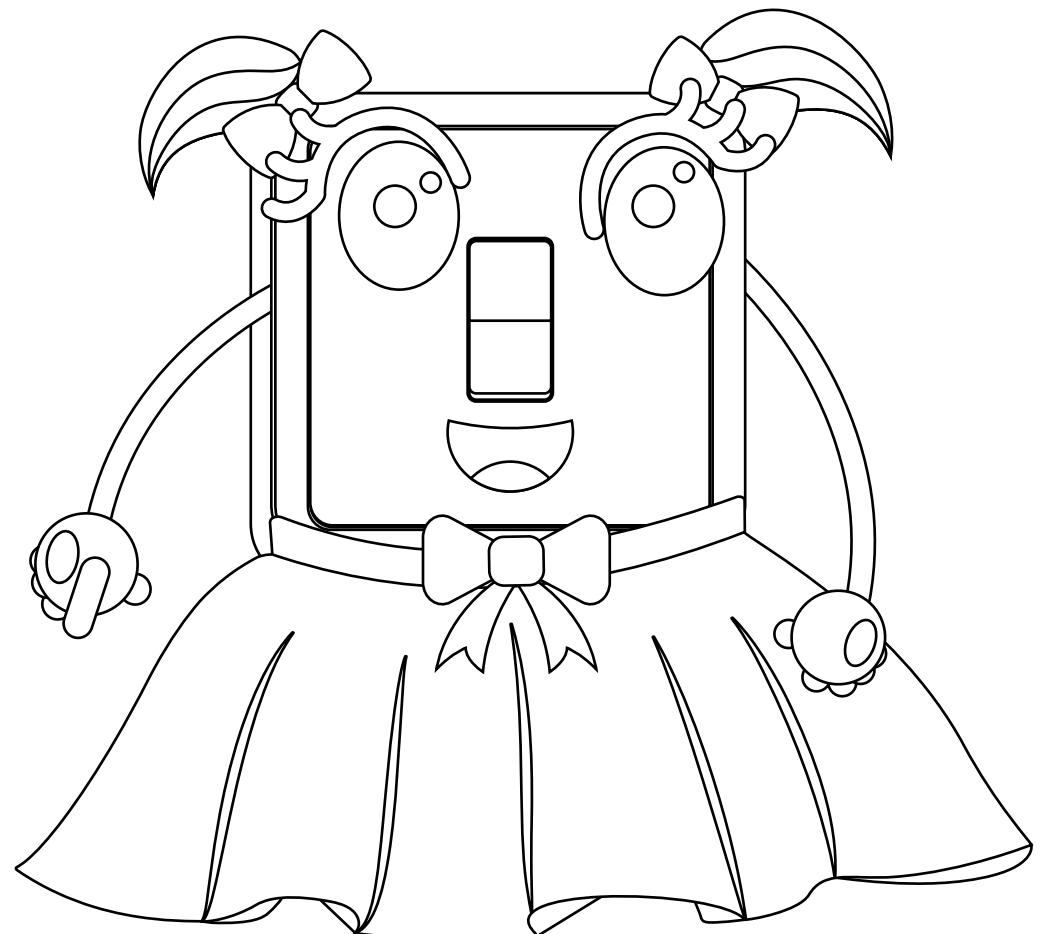
Št'ukalka má rada obnoviteľné zdroje energie a správne tvrdenia o nich. Tvojou úlohou je prečítať si výroky a vybrať tie, ktoré sú pravdivé.

Vyškrtni tie vety, ktoré nie sú logicky správne, a na čiaru dopíš počet správnych tvrdení.

- 1 Slnečné panely vyrábajú elektrinu iba cez deň.**
- 2 Veterné turbíny fungujú najlepšie vo vnútrozemí, kde nie je vietor.**
- 3 Vodné elektrárne potrebujú rieku alebo vodnú nádrž na výrobu energie.**
- 4 Obnoviteľné zdroje energie nikdy neznečistujú ovzdušie.**
- 5 Veterné turbíny môžu vyrábať energiu aj bez vetra.**

Počet správnych tvrdení: _____

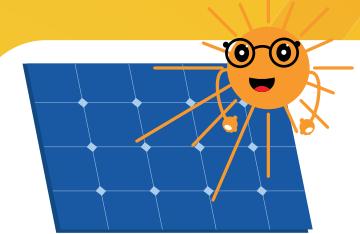
Vyfarbi Št'ukesovu novú kamarátku Št'ukalku.

Pomenuj zariadenia na obrázku, ktoré zachytávajú energiu z obnoviteľných zdrojov.

Doplň písmená do názovov zariadení a vyber správne odpovede na otázky:

1

Fot_v_ltické p_nely

Na aký druh energie premieňajú slnečné žiarenie?

- A. Tepelnú energiu
- B. Elektrickú energiu

Ako by si tieto panely umiestnil/-a, aby vytvorili čo najviac energie?

- A. Na strechu alebo miesto, kde svieti najviac slnka.
- B. Do tieňa pod stromy, aby sa neprehriali.

2

Vet_rné t_rb_ny

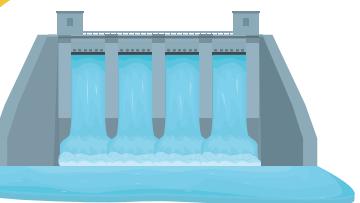
Prečo je vietor považovaný za obnoviteľný zdroj energie?

- A. Lebo sa dá využívať stále a nikdy sa nemenie.
- B. Lebo vzniká len v zime a šetrí teplo.

Myslíš si, že by sa tieto turbíny mohli postaviť kdekol'vek?

- A. Áno, pretože vietor fúka všade rovnako.
- B. Nie, potrebujú miesta, kde fúka dostatočne silný vietor.

3

Vodné el_kt_árne

Doplň názov a vysvetli, ako tieto zariadenia vyrábajú elektrinu.

- A. Používajú pohyb vody na roztočenie turbín, ktoré vyrábajú elektrinu.
- B. Používajú energiu z daž'dovej vody, ktorá dopadá na povrch.

Aké prírodné podmienky sú potrebné na ich prevádzku?

- A. Veľká zásoba vody a rieka s dostatočným prietokom.
- B. Suché a veterné oblasti bez veľkého množstva vody.

Energia pre váš život

www.sse.sk